

STORTINGET

Representantforslag 223 S

(2020–2021)

fra stortingsrepresentantene Åslaug Sem-Jacobsen, Ole André Myhrvold, Sandra Borch, Geir Pollestad og Siv Mossleth

Dokument 8:223 S (2020–2021)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Åslaug Sem-Jacobsen, Ole André Myhrvold, Sandra Borch, Geir Pollestad og Siv Mossleth om å satse på norsk filmproduksjon, i Norge

---

Til Stortinget

Bakgrunn

Hvert år deler Norsk filminstitutt (NFI) ut flere hundre millioner til utvikling, produksjon og lansering av norsk film, serier og spill. I 2019 ble det tildelt om lag 450 mill. kroner til den produserende filmbransjen gjennom de ulike nasjonale tilskuddsordningene. Tilskuddsordningene som NFI forvalter, skal bidra til å nå de nasjonale filmpolitiske målene. Rammene og vilkårene for statlige tilskuddsmidler er gitt gjennom forskrifter: forskrift om tilskudd til produksjon og formidling av audiovisuelle verk, som er mer overordnet, og forskrift om tilskudd til audiovisuell produksjon, som gir mer detaljerte regler.

Den norske insentivordningen som er rettet mot internasjonale film- og serieproduksjoner, har spendkrav til produksjoner som spilles inn i Norge. Tilskuddets størrelse utgjør 25 pst. av godkjente produksjonskostnader for produksjonen i Norge. Det vil si at en utenlandsk produsent får refundert 25 pst. av utgiftene sine. Liknende spendkrav har derimot ikke de nasjonale tilskuddsordningene. Hvilket betyr at norske produsenter kan velge å spille inn hele eller deler av produksjonen i utlandet uten at det får noen følger for tilskuddet de mottar. Store norske produksjoner som «Reisen til julestjernen», «Karsten og Petra», «Victoria», «Atlantic Cros-

sing», «Lykkeland» og «Askeladden» er spilt inn helt eller delvis i utlandet – også scener som skal forestille Norge eller har norsk kultur og/eller historie som tema.

I motsetning til Norge har flere land i Europa og globalt ulike former for spendkrav for at man skal kunne kvalifisere for tilskudd. I Tsjekkia er det f.eks. krav om at 50 pst. av støtten som tildeles, skal brukes i landet. Det kan gjøres unntak hvis produksjonen av tekniske og/eller kunstneriske årsaker er avhengig av ressurser utenifra. I Ungarn skal minst 60 pst. av den statlige støtten som hovedregel brukes i landet, men kan i visse tilfeller og etter godkjenning fra det ungarske filmfondet justeres opp til 80 pst. eller nedjusteres fra 60 pst. hvis manuskriptet tilsier innspilling på bestemte lokasjoner. I Litauen kreves det at minst 80 pst. av støtten brukes i landet, og ved samproduksjon skal 100 pst. brukes innenlandsk. I Frankrike er det en rekke filmfond på nasjonalt nivå med ulike regler. Vilkårene varierer, men flere har et spendkrav på minimum 50 pst. av budsjettet. I Danmark er det et krav om at andelen produksjonsomkostninger som tilsvarer størrelsen på den tildelte filmstøtten, skal anvendes i Danmark, dvs. 100 pst.

I Norge har man ikke territoriale krav knyttet til de nasjonale tilskuddsordningene. For tilskudd til samproduksjon av spillefilm med utenlandsk hovedprodusent er det imidlertid et element av spendkrav – den norske andelen av produksjonsbudsjettet utløser tilskudd som kan dekke inntil 75 pst. av norsk budsjett. De regionale fondene og filmsentrene kan i sine vurderinger av søkere vektlegge regional tilknytning. Ut over det er det ingen krav om innenlandsk forbruk for tildeling av støtte. Riktignok er det et vilkår for alle utviklings- og produksjonstilskuddene at det må være et kulturprodukt. Et kulturprodukt må oppfylle minst tre av vilkårene i kul-

turtesten, jf. forskrift om tilskudd til audiovisuell produksjon § 1-4.

Følgende vilkår skal vurderes i kulturtesten:

1. Manuskript eller litterært forelegg er originalscrevet på norsk eller samisk.
2. Hovedtemaet er knyttet til norsk historie, kultur eller samfunnsforhold.
3. Handlingen utspiller seg i Norge eller et annet EØS-land.
4. Verket har et vesentlig bidrag fra opphavsmenn eller utøvende kunstnere bosatt i Norge eller et annet EØS-land.

Det skilles altså ikke mellom Norge og andre EØS-land når det gjelder hvor handlingen utspiller seg og hvor opphavsmenn og kunstnere er bosatt. Kulturtesten ble innført i 2010 og er en del av EØS-regelverket som krever at en film skal være et kulturprodukt for at den skal kunne motta offentlig støtte. Regelverket er imidlertid ikke til hinder for at det kan knyttes territorielle krav til midler som tildeles.

Det er ikke likegyldig at norske produksjoner spilles inn helt eller delvis i lavkostland eller land med gunstiger insentivordninger. Det er heller ikke likegyldig at norske produksjoner, som har til hensikt å fremstille norsk historie, kultur og natur, i realiteten har et annet land som innspillingsdestinasjon. Det blir som å sette «Nyt Norge»-merkelapp på en norsk film med en norsk historie som i realiteten er produsert i land som f.eks. Litauen eller Tsjekkia. Når norske film- og drama-produksjoner flagges ut av Norge, går man glipp av

verdiskaping som kunne bidratt til å bygge opp norsk filmindustri. Ved å styrke norsk filmsektor i Norge vil man ikke bare øke kvaliteten på norsk filmproduksjon i alle ledd og skape arbeidsplasser innenfor filmbransjen, men det vil også gi synergieffekter i tilstøtende næringer som hotell, catering, transport og reiseliv.

I Norge er det et filmpolitisk mål om å ta hele landet i bruk og at norske filmer skal spilles inn i alle regioner. Norge kan være stolte av at landet har en mangfoldig filmbransje som leverer et bredt og variert tilbud med høy kvalitet, men det er behov for å se på de nasjonale tilskuddsordningenes innretning. Et sentralt spørsmål melder seg om hvordan man skal videreutvikle og styrke norsk filmsektor i Norge. I så henseende må en ha virkemidler som både stimulerer og stiller krav til at norske produsenter som mottar filmstøtte, velger Norge som innspillingsland, særlig der filmatiseringen har norsk kultur og/eller historie som tema.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

Stortinget ber regjeringen gjennomgå de nasjonale tilskuddsordningene for produksjon og formidling av audiovisuelle verk med det siktemål å innføre spendkrav etter modell av andre land som har et slikt vilkår i sine tilskuddsordninger, slik at en bestemt andel av de statlige tilskuddsmidlene brukes på å produsere film og TV-drama i Norge.

8. april 2021

Åslaug Sem-Jacobsen

Ole André Myhrvold

Sandra Borch

Geir Pollestad

Siv Mossleth